

MAGNE
VAN DEN BERG

LIEFDESVERKLARING

Een hedendaagse schaduwversie van de *Publikumsbeschimpfung* van Peter Handke (1966), geschreven in opdracht van NBprojects en fABULEUS en uitgevoerd door zes jongeren tussen 16 en 22 jaar

goedenavond
u bent welkom
u bent hier
u bent hier welkom
u bent hier welkom bij ons
dit stuk is een liefdesverklaring

u zult hier dingen horen
u zult hier dingen zien
u zult hier niets horen
wat u niet al gehoord hebt
u zult hier niets zien
wat u niet al gezien hebt
u zult hier niets zien
van wat u hier altijd gezien hebt
u zult hier niets horen
van wat u hier altijd gehoord hebt

u zult dingen horen die u niet kent
u zult dingen horen die u kent
u zult hier dingen herkennen
u zult ons begrijpen
u zult ons ongrijpbaar vinden

dit hier is een tovercirkel
een speelruimte
een horizon van mogelijkheden
een open spiegel
hier verkennen we de wereld
hier worden de mogelijkheden van het toneel benut
het bereik der mogelijkheden wordt hier uitgetoet
hier kunnen we de mist in gaan
hier mogen we de mist in gaan
hier gaan we de mist in
dit is een confrontatie
zonder scherm of valhelm
hier kunnen we verliezen
hier kunnen we onszelf verliezen

u woont hier geen toneelstuk bij
vanavond hebt u dat idee niet nodig
dit hier is geen andere wereld

dit hier is de wereld
en de wereld is dit

u bent het onderwerp
u bent het middelpunt
u bent de aanleiding
u bent de oorzaak

we doen niet alsof u er niet bent
u bent geen lucht voor ons
u bent voor ons van levensbelang
omdat u er bent

u bent uitgegaan
u bent niet thuisgebleven
u heeft de moed bijeengeraapt
u heeft de energie gehad hierheen te komen

u bent van uw stoel opgestaan
u bent van uw tafel weggegaan
u bent bij uw computer weggelopen

uw vrienden en elektronische correspondentie
u hebt de televisie uitgedaan
u heeft uw tijdschrift aan de kant gelegd
en uw krant opgevouwen
uw laatste berichten gelezen en verstuurd
en bent hier naar binnen gestapt
u bent geen virtuele wereld binnengelopen
u speelt hier geen games
u komt naar spel kijken

in dit tijdperk van digitale prikkels
heeft u gekozen voor ons
een analoog gebeuren
zonder vaart en wisselende beelden

u heeft gekozen voor taal en niet voor pixels
u heeft gekozen voor woord in plaats van beeld
u heeft gekozen voor stemmen
in plaats van soundbites
u heeft gekozen voor adem
in plaats van icoontjes
u heeft gekozen voor lichamen van vlees en bloed
u heeft gekozen voor een real-time-event
met een begin

een midden
en een einde
u heeft gekozen voor het langzame
het snelle liet u achter

u verliet uw huis
u verliet uw werk
u verliet uw studie en uw boeken
u koos er voor uw huis
uw werk
uw studie
en uw boeken te verlaten
u koos ervoor uw vrienden en familie te verlaten
en u fysiek in onze richting te bewegen
in plaats van te surfen over het net
bent u te voet
te fiets
per auto
bus of tram
naar ons toegekomen

u hebt zich door uw voornemen onderscheiden van anderen
u hebt zich door uw bestemming onderscheiden van anderen

u hebt hier wat gestaan
u hebt wat rondgelopen
u hebt u zelf in spiegels gezien
u hebt anderen in 't oog gehad
en anderen hebben u in 't oog gehad
u hebt zich ongemakkelijk gevoeld
u bent gaan lopen
u bent naar de zaal gekomen
u bent gaan zitten
u hebt rondgekeken
u hebt mensen herkend
u bent door mensen herkend
u hebt zich in uw stoel genesteld
u bent gestopt met babbelen
u hebt diep adem gehaald
u bent stil geworden

u heeft uw connectie naar de wereld uitgezet
uw mobiele telefoon staat op stil
u hebt uzelf onbereikbaar gemaakt
en bent hier naar binnen gestapt

u was benieuwd naar ons

u was benieuwd naar ons spel
wanneer u ons kent weet u ongeveer hoe we zijn
wanneer u ons niet kent
was u benieuwd naar hoe we zouden zijn
wanneer we voor u spelen

bedankt dat u benieuwd was
bedankt dat ons persbericht u is bevallen
bedankt dat onze titel u beviel
bedankt dat u zich openstelt
en u zichzelf naar hier heeft gebracht

bedankt dat u meekomt op een weg
die u niet kent
bedankt dat u met ons samen het bos inloopt
bedankt dat u zich laat leiden

u bent hier individu
u hebt karakteristieken
u bent interessant om uw eigenschappen
u hebt een noodlot
u hebt een geschiedenis

u hebt een verleden
u hebt levenservaring
u hebt toneelervaring
u hebt dat bepaalde iets
u bent hier op dit moment vandaag
theaterbezoeker

u zit gericht
uw gezicht wijst in een richting
uw oren horen
u geeft zich over met wijd opengesperde ogen
u houdt zich niet slapende
u bent wakker
breed en uitgestrekt
u hoort ons aan
maar wij willen u ook horen
wij doen niet alsof we alleen op de wereld zijn
u mag iets zeggen
u mag het met uw ogen zeggen
u mag het met uw mond zeggen
als u ons wat te zeggen hebt
dan mag u het nu zeggen

wij horen u

© 2014, Magne van den Berg

wij zien u
en u ziet ons
wij zien dat u ons ziet
wij zien of u ons graag ziet of niet

u zit
u staat niet
u gebruikt de zitplaatsen
u bent vriendelijk als u zit
u bent ontvankelijk
u staat meer open
u bent verdraagzaam
u laat meer met u gebeuren

u stelt zich open om met ontblote borst het duel in te gaan
u zit klaar om samen hand in hand
met losse haren over de sloot te springen
u strekt zich naar ons uit en grijpt ons vast
wanneer wij samen met u in het diepe springen
wij zullen uw vertrouwen niet schaden
wij zullen uw geloof niet beschamen
wij zullen uw optimisme niet misbruiken
wij zullen u niet op de proef stellen

u wordt vandaag de dag al genoeg op de proef gesteld

in het dagelijks leven ben jij performer

a starperformer

a multitasker

always online and up-to-date

always goodlooking and twinkling as a star

hier hoef je niets te doen

we are the performers

wij performen hier voor jou

we perform

jij geeft je over

aan onze performance

u hoeft niets terug te zeggen

u hoeft ons niet te antwoorden

u hoeft niet op send te drukken of verstuur

geen reply of reply all

u hoeft ons niet te taggen

te promoten of te delen

bij ons hoeft u niet up-to-date te zijn

u hoeft ons niet te liken

wij praten tegen u
gewoon met jou
van mond tot oor
van tong tot schelp
van hier naar daar
van mijn hoofd naar jouw hart
van mijn hart naar jouw hoofd
van mijn stembanden naar jouw trommelvlies
mijn geluid trilt in jouw gehoor
mijn lucht
mijn ademhaling
mijn middenrif
iets resoneert
vibreert
trilt
van mijn lichaam naar het jouwe
van mijn keel naar jouw huid
van mijn longen naar jouw ziel

lichtstralen reizen heen en weer
van mijn iris naar de jouwe
van mijn blauwe
mijn bruine
mijn groene ogen

© 2014, Magne van den Berg

naar jouw regenboogvlies

ik zie je graag

ik heb op je gewacht

ik wist dat je zou komen

i knew you would come

ik wist dat je dat ging doen

je bent mooi

ik heb naar je gekeken

i've been watching you

ik heb je iets te zeggen

ik wil je iets zeggen

ik moet

i want

je bent een wonder

ik zag je in het donker

ik zag hoe je langs me heen zweefde in het donker

je bent adembenemend

ik ben gek op je

alle woorden die ik gebruik zijn hier nooit eerder gezegd

je bent mooi

zoals je naar me kijkt

zoals je me nu aankijkt

ik wil mijn leven met jou delen
jij maakt mij compleet
mijn leven is met jou zoveel leuker
dan zonder jou
ik zeg ja
ik zeg ja
ik zeg ja tegen jou
zeg jij ook ja tegen mij
laten we ja tegen elkaar zeggen
want
ja is zoveel mooier dan nee
en natuurlijk
mag je ook nee tegen mij zeggen
maar ik zeg ja tegen jou
éénrichtingsliefde
is ook liefde
maar een tweerichtingen liefde
is compleet
ik wil bij je blijven
blijf jij bij mij

reste près de moi
comme si la seule chose qui comptait
ce serait nous
tu ne m'as pas laissé le choix

© 2014, Magne van den Berg

tu es comme une malédiction qui s'abbat sur un pauvre homme comme
moi qui n'a que sa personne a offrir
tu es comme une mélodie qui se répète a l'infini dans ma tête
tu es une symphonie de Bach qu'on jouerait sans cesse tant elle est belle
viens je fais mon sac on part!
je traverserai la terre pour te retrouver!
les déserts, les jungles, les océans
je crois en nous, notre histoire!
on aura un début, un milieu et une fin
tu as l'aire surprise par cette maskarade que je témoigne qui se terminerait
sur un cliché
ces mots sont déjà surement utilisé
sauf que moi je ne te les dit pas, je te les offres
je ne suis pas parfait, toi non plus
c'est notre force! on se complete!
j'irais dans l'espace pour mettre toutes les étoiles dans tes yeux
regarde moi
ceci n'est pas une utopie
mais une introduction
vers ces trois cyllabes que je projete vers toi, tu les sens?
peu importe
fais ce que tu as a faire, ne m'oublie pas,
ne m'oublie pas
je me retourne
je m'en vais
je m'en vais

je ne regarde plus
je m'en vais
je suis loin
tu es toujours là *

merk je nu dat je hier echt bent
en dat we tot je spreken
tot jou spreken omdat je hier zit
met je hele lichaam
met al je ledematen
je armen en je benen
je voeten en je handen
je tenen en je vingers
voel je hoe je zit
ben je je van je tong bewust
en je mondholte
ben je je van de zwaarte van je hoofd bewust
je geslachtsorgaan
en je bloedsomloop
je knippert met je ogen
merk je hoe vaak je knippert met je ogen
merk je dat je slikt
merk je dat je speeksel afscheidt
dat je hart slaat
misschien kriebelt je hoofd

zijn er plekken waar het jeukt
je wordt je de zweetafscheiding onder je oksels bewust
het transpireren of de droogte van je handen
de door de mond en neus in- en uitgaande adem
en het binnendringen van onze woorden in je oren
je bent er helemaal met al die onderdelen van je

wij spreken open tot jou
je wordt aangesproken
je zult je vervelen wanneer je niet aangesproken wilt worden
je bent het onderwerp
het middelpunt van onze woorden

we doen niet alsof je er niet bent
je bent geen lucht voor ons
je bent voor ons van levensbelang
omdat je er bent
zonder jouw aanwezigheid zouden we tegen een muur spreken
zouden onze stemmen terugkaatsen tegen het beton
de doeken zouden doelloos naar beneden hangen
de trussen leeg en de stoelen opgeklapt
jij maakt het hier compleet
jij bent het en niemand anders
omdat jij het bent hou ik van je

omdat je er bent
er zijn is alles wat jij hoeft te doen
er zijn
er zijn
er zijn
er zijn
er zijn

vind je het vervelend als ik je zo aanspreek
was je liever anoniem gebleven
had je liever in het donker gezeten
alleen met jezelf en de anderen
zonder mijn speciale aandacht
alleen jij en je verwachtingen
had je naast mijn liefde misschien gehoopt op een kleine beschimping
had je gehoopt dat ik je wat bespotten zou
je hebt onze persberichten gelezen
onze flyer
je las
naar de *publikumsbeschimpfung* van peter handke
en hoopte misschien dat je nog wat
uitgescholden zou worden
je was niet bang
het leek je leuk
een creatieve scheldkannonade

een spektakel van verbaal geweld
je bent niet bang voor verbaal geweld
je bent dagelijks omringd door verbaal geweld
je gebruikt zelf ook wel eens verbaal geweld
het hoort erbij
verbaal geweld
je bent het gewend
verbaal geweld
je wordt er dagelijks aan blootgesteld
ook in je culturele bestaan
verbaal geweld
je schrikt er niet van terug
je voelt je veilig

het stuk is een klassieker
klassiek is nooit onveilig
en schelden doet geen pijn
al ben je vergeten dat het vroeger wel pijn deed
toen je nog een kind was deed schelden pijn
vandaag kun je beter hebben wat je vroeger nog raakte
nu lach je om dingen waar je vroeger om huilde
je huilt niet meer
niet meer zoals vroeger
niet meer zo hardverscheurend
en niet met schokken

nu lach je om de dingen
waar je ook om huilen kunt
je hebt een harnas aangetrokken
je allerzachtste delen zijn beschermd
je kunt gerust naar een stuk gebaseerd op de *publikumsbeschimpfung*
je voelt dat je het aankunt
je voelt dat je er niet om zal moeten huilen
je voelt dat je erom zou kunnen lachen
wanneer wij je bespotten zouden

je zou je vermaken met woorden die wij hadden verzonnen
om jou te kwetsen en te raken
je zou lachen wanneer wij dingen als meesmuil en kweepeer zouden zeggen
kunstconsumenten
toneelliefhebbers
tekstfanaten
dansverafgoders
bewegingsfreaks
theaterrecensenten
academici
experts
deskundigen
vrienden van dit theater
liefhebbers
donateurs

verplichte bezoekers
modebewust publiek
trendvolgers
na-apers
amateurs

maar ook bij groffere woorden zou je lachen
woorden met kanker erin of hoer en homo
als je zou huilen dan was het einde zoek
zoals op straat het einde zoek zou zijn
wanneer je steeds zou moeten huilen
bij woorden met kanker erin of hoer en homo
je hebt je voorgenomen om nooit meer te huilen
bij dat soort woorden
woorden zouden je niet raken
niet de harde en niet de zachte

maar wij willen je niet kwetsen
kwetsen is niet iets waar wij ons thuis bij voelen
het kwetsen van jou
zou gelijkstaan aan het kwetsen van onszelf
zouden wij jou kwetsen
dan zouden wij onszelf kwetsen
zouden wij jou aan het huilen maken

dan zouden wij onszelf aan het huilen maken
wat jou zeer doet
doet ons zeer
als we tegen u schelden
dan liegen we
als we u bespotten
dan bedriegen we onszelf
dan spelen we toneel

maar wij spelen niet
wij spelen niets
we spreken
we verklaren u de liefde
we doen dat door middel van woorden
we uiten ons met onze monden
onze kelen en onze lippen
we doen het door middel van ons lichaam
zo worden we teatraal
u en wij is een duet
u en wij dansen
u en wij zijn geestverwanten
u en wij is een verbond
u en wij is overeenkomstigheid
u en wij is synergie

u laat gebeuren
u laat zich gevangen nemen
u laat zich betoveren
u vergeet waar u bent
u vergeet de tijd
u wordt doodstil en u blijft doodstil
u verroert zich niet
u komt niet eens naar voren
om ons beter te zien
u beweegt niet
u bent van binnen bewogen
u bent van buiten kalm
zo delen wij ruimte
zo delen wij tijd
u uw tijd met ons
wij onze ruimte met u

uw tijd
en onze tijd
vormen een eenheid
hier bestaat alleen de tijd die wij en u
aan den lijve ondervinden
de vermoeidheid slaat toe

bij u

bij ons

wij voelen het zelfde

aanvankelijk keek u naar ons

zoals u naar een lichtstraal kijkt

die heel lang voordat u keek ontstaan is

de afstand tussen u en ons was oneindig

wij waren oneindig ver van u verwijderd

wij bewogen ons op oneindige afstand van u

uw blikken en onze blikken ontmoetten elkaar in het oneindige

een oneindige ruimte was er tussen ons

uw adem was toen nog verschillend van de onze

en uw hartslag nog uw eigen

nu zijn we een klont

een prop

we zijn een kluster

een bal

we zijn een bonte avond

een medley

de witte en de zwarte schaakstukken

yin en yang

een peper en zoutstel

gras en aarde
de zon en de maan
wij houden op waar jullie beginnen
jullie beginnen waar wij stoppen

wij stoppen bijna
wij stoppen zo
wij stoppen zo direct
wij stoppen nu
wij stoppen nu
wij stoppen nu
we gaan nu stoppen
nu stoppen we
we stoppen nu

...

het lukt ons niet om te stoppen
het lukt ons niet om weg te gaan
het lukt ons niet om u te verlaten
wanneer wij naar achteren lopen
wordt het hier leeg
wanneer u naar buiten stapt
wordt het hier koud

als wij niet met elkaar zijn
is het over
en wordt alles triest en stil

Nawoord

Dat ik voor *Liefdesverklaring* letterlijke zinnen of delen van zinnen uit de Nederlandse vertaling (vertaling Karel Muller, 1976, A.W. Bruna & Zoon, Utrecht/Antwerpen) heb gebruikt, is omdat ik wil laten zien dat dezelfde zinnen in een andere context het tegenovergestelde kunnen betekenen maar hun zeggingskracht en schoonheid behouden. Het recyclen van Handke's zinnen is een ode aan de schrijver en de *Publikumsbeschimpfung*.

Magne van den Berg

september 2014

Liefdesverklaring is een samenwerking tussen NBprojects en fABULEUS en ging in première op 10 oktober 2014 in Opek, Leuven

Concept & regie

Nicole Beutler, Magne van den Berg

Performers

Allen Assi

Bastien Bodarwé

Siska Bouwen

Laetitia Janssens

Stephanie Peeters

Jonas Vermeulen

www.fabuleus.be

www.nbprojects.nl

*de Franstalige tekst werd geschreven door Bastien Bodarwé

© 2014, Magne van den Berg

Magne van den Berg (Enschede, 1967) studeerde in 1994 af aan de Mimeopleiding te Amsterdam en maakt sindsdien haar eigen voorstellingen. Van 1994 tot en met 1999 werkte ze in samenwerkingsverband. Sinds 2000 werkt ze zelfstandig en regisseerde een aantal van haar eigen teksten. Vanaf 2006 laat ze haar teksten door anderen regisseren. In 2008 won ze de laatste H.G. Van der Viesprijs voor *De lange nasleep van een korte mededeling*, een toneeltekst waarnaar ze in 2014 i.s.m. Joppe van Hulzen het gelijknamige filmscenario ontwikkelde. *Met mijn vader in bed (wegens omstandigheden)* werd in 2014 geselecteerd voor het Neue Stücke Festival Wiesbaden, en leverde haar een contract op bij Gustav Kiepenheuer Bühnenvertriebs te Berlijn. Naast het schrijven van toneel werkt ze nauw samen met choreografe Nicole Beutler (*I: Songs, PIECE, Antigone, Liefdesverklaring*).

Toneelwerk

Liefdesverklaring – 2014

Stel je bent een koe – 2014

*Met mijn vader in bed (wegens omstandigheden)** – 2013

De wending – onderdeel van *Het geluk** – 2012

*Vijf sec. erin eruit** – 2011

*Huis** – 2010

Ik stond in een kutvoorstelling maar m'n haar

zat wel heel goed – 2010

*Mijn slappe komedie voor vier mensen, een handjevol personeel en een tafel die niet vrijkomt** – 2009

*Halverwege omgedraaid** – 2009

*De binnenkomst of je gaat tenslotte weer naar huis** – 2008

*De lange nasleep van een korte mededeling** – 2007

*Kale bomen ruisen niet** – 2006

Korte stilte, meisje begint – 2002

Op dagen van scherp licht – 2001

God woont in Texas – 2000

*Deze teksten verschenen eerder in de reeks van De Nieuwe
Toneelbibliotheek: nummers 3, 18, 20, 40, 129,
130, 162, 183 en 218

Nicole Beutler (München, 1969) studeerde eerst Beeldende Kunst en vervolgens Dans aan de School voor Nieuwe Dansontwikkeling (SNDO) in Amsterdam. Zij werkt als choreografe/theatermaker vaak samen met kunstenaars

uit andere disciplines en maakt werk dat zich buiten de de grenzen van de disciplines afspeelt, altijd op zoek naar nieuwe vormen in het grensgebied tussen theater, dans en beeldende kunst. Haar werk kenmerkt zich door een nauwe verbintenis van inhoud en vorm, en door een sterke muzikaliteit en beeldkracht. Haar stukken spelen in binnen- en buitenland. *Liefdesverklaring* is de tweede jongerenvoorstelling die ze samen met Magne van den Berg maakte, na *PIECE* in 2011.